

رنگ مدرسه پیش از زنگ مدرسه

روایتی از یک خدمت داوطلبانه دانشجویی که در گوشه‌وکنار شهر برای زیباسازی مدارس برگزار می‌شود

گزارش روز

پیش از زنگ مدرسه

برای خانه‌دوم‌بچه‌ها، وقت‌وحوصله‌می گذارند. همان‌ها که معتقدند مدرسه فقط مجموعه‌ای از مصالح ویک اتاق نیست. فضایی است که بچه‌ها در آن زندگی می کنند. روزی چند ساعت. ماجرا غم انگیز می شودوقتی که آگاه می‌شوند مدرسه‌های حاشیه شهر، نه تنها زیبا نیستندبلکه سردویی روح ترند. در دیوارهایشان مثل مدارس بالای شهرتصاویر عروسکی نئادروزمین حیاطشان در بهترین حالت یک آسفالت تیره است یا تصویر گنگی از نقاشی های گذشته روی آن باقی مانده است. دقیقا همانجا که دانش آموزانش باید با دیدن درودیهاروی زیبا انرژی بگیرند، شادمان شوندواز افسردگی ودل مردگی نجات پیدا کنند. وقتی پژوهش‌ها می گوید که میزان ونوع رنگ محیط مدرسه بر یادگیری مؤثر است، اهمیت اجرای طرح رنگ آمیزی مدارس حاشیه شهر خیلی خوب معلوم می‌شود. اجرا کنندگان این طرح در گروه های جهادی و داوطلبانه متعدد بودند اما گزارش امروز ماروایت یکی از آن‌هاست از این بابت که پیش از شروع سال تحصیلی از اقدام خیر خواهانه برخی شهروندان گفته باشیم.

طرح و نقش در مدرسه

داشته است. به گفته او این مدرسه از طرف مجمع خیرین مدرسه یار به آن‌ها معرفی شده است؛ بچه‌ها از رشته های مختلف دانشگاهی در اینجا هستند. اصل همین است که دانشجو باشید و عضو سازمان دانشجویان. کمترین فایده این کارها این است که وارد کار گروهی می شوید و خودتان را می سنجید. شاید هم بهانه خوبی باشد که در آینده در هر پست و جایگاهی باشید، انجام دادن کار خیر یادشان نرود. به گفته آنان، دانش آموزان این مدرسه دخترانه شصند نفر هستند که شامل سیصد نفر دبستانی ویسصد نفر دبیرستانی می‌شود. بهار از طرح نقاشی هایی که قرار است برای این مدرسه اجرا شود، می گوید: درباره طرح نقاشی ها با مدیران مدارس مشورت می کنیم و با نظر آنان، طرح را روی دیوار یا زمین می کشیم. در این مدرسه قرار شده سه تا طرح بکشیم که برای بازی و تفریح بچه ها مناسب است. البته قرار شده علاوه بر آن ها صف راهم خط کشی کنیم. کار این مدرسه یک روزه باید تمام شود. تیم این مدرسه را برعهده گرفته اند. نمایندگانی از سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی مشهد هستند. هر گروه یک مسئول پروژه دارد که بهار مجتبیوی، دانشجوی رشته دندان پزشکی، در این مدرسه مسئول این تیم و درواقع طرح «به رنگ شادی ۶» است. حضور در این مدرسه اولین تجربه اش نیست بلکه پیش از این، چند بار دیگر هم به برنامه های خیرخواهانه مجموعه شرکت

ادامه گفت وگو را با محمد عصارنیا، دانشجوی رشته علوم تغذیه و دبیر کانون خیریه سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی مشهد، پی می گیریم. او در میان بچه های گروه، هم رنگ آمیزی می کندوهم هماهنگی ها را انجام می دهد. ابتدا از هدف و جایگاه گروه می گوید: در سازمان دانشجویان فرایند به این ترتیب است که طرح ها از پایین به بالا پیشنهاد می شود، یعنی دانشجو پیشنهاد می دهد که چه کاری انجام شود و بعد روی آن مشورت و تصمیم گیری خواهد شد، یعنی امری دستوری نیست. به طور معمول تابستان هر سال سراغ تعدادی مدرسه می رویم، مدارس مناطق محروم معرفی و شناسایی می شوند و کار رنگ آمیزی و ترمیم انجام می شود. او درباره نحوه انتخاب مدرسه این گونه توضیح می دهد: معمولا فراخوان می دهیم بین دوستان و دانشجویان دیگر و مدارس معرفی می شوند. این طور هم نیست که فقط کار رنگ آمیزی با ما باشد. اغلب آسیب ها و مشکلات دیگر مدرسه را هم شناسایی می کنیم و همه در بانک اطلاعاتی ثبت می شود که در برنامه های دیگر می شود برای رفع آن اقدام کرد. اطلاعات را در سامانه کانون خیریه مهرباران قرار می دهیم و مواردی را که نیاز به تأمین امکانات دارد با کمک خیران برطرف می کنیم. به گفته او کانون خیریه مهرباران، شاخه فعالیت های داوطلبانه دانشجویی سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی مشهد است که وظیفه سامان دهی

طرح ها را برعهده دارد، طرح هر های ثابتی که در حال برگزاری است و چه طرح های موردی. دبیر کانون خیریه سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی مشهد به یکی از این طرح ها اشاره می کند و می افزاید: طرح «نان و پنیر و همدلی» یکی از طرح های ثابت سالانه است که با هدف تأمین صبحانه برای دانش آموزان نیازمند و توزیع در مدارس حاشیه شهر انجام می شود. یا طرح «دست در دست» که برگزاری کلاس های فوق برنامه آموزشی تابستان برای دانش آموزان مناطق محروم است، جزو همین برنامه ها هستند که هر سال توسط دانشجویان اجرا می شود.

عصارنیا تأکید می کند: تنها شرط حضور در این گروه ها دانشجوی بودن است و محدودیت رشته و دانشگاه نداریم. همین امروز در این گروه از دانشجوی پرستاری و ادبیات تا مدیریت حضور دارند. هفته پیش با حدود هشتاد نفر از اعضای طبقه از مدرسه هزار دانش آموزی را به طور کامل طی دو روز رنگ کردیم. او درباره هدف اصلی این قبیل برنامه ها می گوید: در مجموع هدف سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی این است که برنامه های فرهنگی و علمی را با محوریت دانشجویان برگزار کند که هم توانمند هستند و هم حلق بود چه انجام این برنامه ها با کمک های خیران و مردم تأمین می شود و اجرای آن با دانشجویان است. در واقع بخشی از کار جذب کمک های خیران هم با دانشجویان است تا در فرایند همسود کردن خیران و قشر محروم سهیم باشند.

حفظ بالانشینی استان در ولادت ها

خراسان رضوی بایش از ۲۱ هزار نوزاد، همچنان رتبه دوم بیشترین ولادت ها را دارد

۲۲۲ نوزاد در استان متولد شده اند؛ رقم این میانگین، در دوازده ماهه پارسال حدود هفت هزار و ۹۰۰ نوزاد بوده است. اگر با همین روند پیش برویم، تا پایان امسال احتمالا ۸۶ هزار و ۶۷۶ نوزاد در استان متولد می شوند. به عبارت دیگر، هر سال، آن سقوط تاریخی فرزندآوری که محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت، در آذرماه پارسال از آن خبر داده بود، بیشتر می شود. برای درک بهتر این سقوط تاریخی در خراسان رضوی که البته در کشور نیز فراگیر است، می توان نگاهی به سیر نزولی زادوولدها در یک دهه گذشته انداخت. خلاصه یک خطی اش این است: در یک دهه گذشته، یعنی در فاصله سال های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۳، ولادت های ثبت شده در خراسان رضوی ۳۶،۶ درصد کاهش یافته است.

۲۱ هزار و ۶۶۹ نوزاد در بهار امسال در خراسان رضوی متولد شده اند؛ این تازه ترین آماری است که ثبت احوال کشور منتشر کرده و بر اساس آن، خراسان رضوی که پیش از این نیز پس از تهران بیشترین تعداد ولادت های ثبت شده در کشور را داشت، همچنان جایگاه دوم خود را حفظ کرده است.

در سه ماهه نخست امسال ۱۰۶ هزار و ۶۹۷ نوزاد در کشور به دنیا آمده اند؛ ۱۰۲ هزار و ۹۹۰ دختر و ۱۱۱ هزار و ۲۴۱ پسر. بر اساس داده های ثبت احوال، استان تهران با بیش از ۲۴ هزار و ۱۵۹ ولادت، رتبه نخست را دارد و خراسان رضوی پس از تهران، در جایگاه دوم ایستاده است.

آمارهایی که سازمان ثبت احوال کشور منتشر کرده است، سوی دیگری هم دارد؛ سویی که البته چندان روشن نیست و چشم انداز روشنی را هم نمی توان از آن دریافت کرد؛ بیابید یک دودنوا، چهارتاری ساده انجام دهیم؛ اگر تعداد نوزادان متولد شده استان در سه ماهه نخست امسال را بر سه ماه تقسیم کنیم، میانگین به دست آمده می شود عدد هفت هزار و ۲۲۳؛ این یعنی در هر ماه به طور میانگین هفت هزار

که بر بیکره اقتصاد ملی وارد خواهد آمد. کاهش نیروی کار جوان، افزایش هزینه های درمانی، فشار فزاینده بر صندوق های بازنشستگی و دگرگونی در سبک زندگی، فقط بخشی از چالش های این راه طولانی هستند. اما چرا این گونه شده؟ چرا میل به فرزندآوری در میان خانواده های ایرانی رویه افول گذاشته است؟ به نظری می رسد پاسخ را باید در لایه های مختلفی جست و جو کرد؛ از سیاست های تبلیغاتی دهه های گذشته با شعار «فرزند کمتر، زندگی بهتر» که بر نگرش جامعه اثر گذاشته، تا مسائل اقتصادی و معیشتی امروز که نفس ها را بریده است؛ تورم، هزینه های سرسام آور مسکن و بی ثباتی اقتصادی. این واقعیت را ارقام نیز تأیید می کنند. بر اساس پیمایش ملی اخیر، ۷۷.۸ درصد از زنان و مردان متأهل بیست تا پنجاه ساله که در این پیمایش شرکت کرده اند، گفته اند که تمایلی به فرزندآوری ندارند. وقتی از آنان درباره دلیل این بی میلی پرسیده شده، از ناامیدی نسبت به آینده گفته اند و از مشکلات معیشتی و دشواری های تأمین مسکن. اگر به عقب برگردیم، به سال ۱۳۹۷ و پیمایشی مشابه در ۳۱ استان کشور می رسیم. آن زمان، ۷۰.۷ درصد از پاسخ دهندگان، اعلام کرده بودند که تمایلی به فرزندآوری ندارند. مقایسه این دو عدد، نشان می دهد که در فاصله تنها شش سال، شمار افرادی که به فرزندآوری «نه»

می گویند، ۴۱ درصد افزایش یافته است. رقمی که خود، گویای عمق نگرانی و بی اعتمادی نسبت به فردا است.

● امید به کاهش طلاق؟

با استناد به آمار ثبت احوال، در سه ماه نخست امسال ۱۲۵ هزار و ۳۷۴ فقره ازدواج و ۳۹ هزار و ۶۷۹ فقره طلاق در کشور ثبت شده است؛ در بهار امسال در خراسان رضوی هم ۱۱ هزار و ۴۸۱ زوج، پیوند ازدواج بسته اند؛ در سوی دیگر، چهار هزار و ۴۱۰ زوج نیز جدایی خود را ثبت کرده اند؛ اگر به این وصلت ها و جدایی ها هم بخواهیم بانگاه تحلیلی دقیق تری بنگریم، می توانیم بگوییم به ازای هر ۱۲،۶ ازدواج، یک فقره طلاق ثبت شده است؛ رقمی که پیش از این، تقریبا دو به یک بود و در طول سال های گذشته از افزایش جدایی زوجین در استان حکایت داشت؛ البته ما هم می دانیم که برای نتیجه گیری در این زمینه زود است و باید تا پایان سال منتظر ماند و سپس این روند را تجزیه و تحلیل کرد اما امیدواریم سیر نزولی طلاق را شاهد باشیم.

همچنین بر اساس آمارهایی که سازمان ثبت احوال کشور از وقایع حیاتی سه ماهه نخست امسال منتشر کرده است، در این مدت، ۱۰۶ هزار و ۶۹۷ نفر از هم و نامانمان در کشور فوت کرده اند که از این تعداد، هشت هزار و ۳۷۷ وفات در خراسان رضوی ثبت شده است.

دیدگاه

مهربانی عمومی، سرمایه ای پنهان در دل جامعه

پیش از زنگ مدرسه

پیش از زنگ مدرسه

در جهان امروز که از یک سو سرعت تحولات اجتماعی سرسام آور است و از سوی دیگر شکاف های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی رو به گسترش اند، پدیده ای وجود دارد که همچون چسبی نامرئی رشته های از هم گسسته جامعه را به هم پیوند می دهد؛ اقدامات خیرخواهانه.

این رفتارها، چه به شکل کمک های فردی و چه به صورت حرکت های جمعی، کارکردی فراتر از تأمین نیازهای مادی یک فرد یا گروه دارند؛ آن ها بستر و بهانه ای می سازند برای تقویت پیوندهای انسانی، ایجاد حس هم بستگی و در نهایت ساخت یک جامعه منسجم تر و مقاوم تر در برابر بحران ها.

اگر از زاویه ای کلان به ماجرا نگاه کنیم، وجه اجتماعی خیرخواهی برجسته تر از دستاوردهای مادی آن است. تصور کنید دو شهروند که شاید هیچ نسبت خونی، اقتصادی یا حتی محلی با هم ندارند، در قالب یک کنش خیرخواهانه، مثلاً در کمک به تعمیر مدرسه ای فرسوده یا تأمین لوازم تحصیلی برای کودکی نیازمند، در یک نقطه عاطفی و معنوی به هم پیوند می خورند. همین لحظه های کوچک هستند که از نظر جامعه شناسی، تار و پود هم بستگی اجتماعی را می بافند و احساس «ما بودن» را تقویت می کنند. پیام این «ما بودن» چیزی نیست جز افزایش انسجام اجتماعی که خود یکی از ستون های تاب آوری ملی در برابر بحران هاست.

در مقیاس خرد، اثر اقدامات خیرخواهانه ملموس تر و قابل مشاهده تر است. اینجا دیگر پای دفتر و مدار، بسته غذایی، داروی حیاتی یا سقفی موقت وسط است. این دستاوردها کوچک به نظر می رسند، اما وقتی این کنش های کوچک، مکرر و فراگیر شوند، حجمشان دیگر ناچیز نیست. گاهی تصور می شود اگر این اقدامات پراکنده را یک نهاد دولتی برعهده بگیرد، دستاوردش بیشتر می شود. اما تجربه و تحلیل های اجتماعی نشان می دهد که انتقال کامل این نقش به دولت، نه تنها حس مطلوبی ایجاد نمی کند، بلکه خود به خود یکی از سرمایه های اجتماعی که همان حس مسئولیت فردی و اجتماعی شهروندان است را تضعیف می کند. اینجا جاست که ارزش اقدامات مردمی، حتی اگر رقم مجموع آن کوچک تر از بودجه های کلان دولتی باشد، روشن ترمی شود. رفتارهای خیرخواهانه را می توان از منظر شکل و زمان بندی به دو دسته اصلی تقسیم کرد. دسته نخست، خیرخواهی های عمومی و مستمر هستند؛ همان کمک های ماهانه، صدقات، حمایت های فردی از خانواده های کم بضاعت، تأمین هزینه درمان بیماران ناشناس یا شرکت در پویش های مردمی. این ها قلب تپنده هم بستگی اند که بی نیاز از مناسبت خاص، همواره در جریان هستند. دسته دوم، خیرخواهی های مناسبتی است. مناسبت های مذهبی، ملی، یا حتی رویداد های خاص، از ماه رمضان و نوروز گرفته تا زلزله، سیل یا جنگ که ظرفیتی کم نظیر برای بسیج اجتماعی ایجاد می کنند. در چنین بزنگاه هایی، جامعه شاهد نوعی «همپاژ هم بستگی» است؛ موجی از احساس مسئولیت جمعی که مرز طبقات، محل زندگی یا حتی گرایش های سیاسی را موقتا کنار می زند و همه را در یک مسیر مشترک قرار می دهد. این نوع خیرخواهی ها هر چند مقطعی اند، اما اثرات بلندمدتی در اعتماد اجتماعی و همکاری جمعی بر جای می گذارند.

کارکرد اجتماعی خیرخواهی نه تنها به افزایش هم بستگی محدود نمی شود، بلکه پیامدهای جانبی بارزتری هم دارد. این اقدامات در کنار ارتقای حس تعلق اجتماعی، الگوسازی رفتاری نیز می کنند. کودکی که ببیند بزرگ ترها با احترام به نیازمندان کمک می کنند، احتمالا خود در آینده به این چرخه می پیوندد. در واقع خیرخواهی همچون ویروسی مثبت، از فرد به فرد سرایت می کند و فرهنگش در جان جامعه می نشیند.

از منظر حکمرانی و توسعه پایدار، این نکته کلیدی است که خیرخواهی مردمی نه تنها جایگزینی برای مسئولیت دولت نیست، بلکه مکمل کارآمد و ضروری آن به شمار می رود. ترکیب سیاست گذاری هوشمند با ظرفیت های خیرخواهانه می تواند معادله ای بسازد که هم نیازهای فوری اقشار آسیب پذیر را برطرف کند و هم سرمایه اجتماعی را به تدریج افزایش دهد.

در نهایت، شاید بتوان گفت ارزش واقعی یک جامعه، تنها در شاخص های اقتصادی یا رشد تکنولوژی اش سنجیده نمی شود. میزان علاقه مندی مردم به کمک به یکدیگر، حتی وقتی مجبور به این کار نیستند، یکی از شاخص های پنهان اما اساسی سلامت اجتماعی است. اقدامات خیرخواهانه در هر مقیاسی که باشند، همچون نخ های ظرفی اند که تارهای پراکنده جامعه را به قالی بزرگی به نام ملت پیوند می زنند. این قالی برای آنکه بر جای بماند، نیازمند دست هایی است که همچنان بی چشمداشت گره بزنند.

عدد خبر

۳۰۰۰ کودی

۲۵۰ هزار بسته

ایسنا| مدیرعامل بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام ^(ع) گفت: توزیع ۲۵۰ هزار بسته نوشت افزار و ۱۰ هزار کیف تخصصی معلمانه با همکاری گروه های جهادی و مردمی در مناطق محروم آغاز شده است. سیدامیرحسین مدنی اظهار کرد: از اول شهریور تا نیمه مهرماه ۲۵۰ هزار بسته نوشت افزار با سهم ۶۰ درصدی برای مقطع ابتدایی و ۴۰ درصدی برای مقطع متوسطه میان دانش آموزان در مناطق محروم کشور توزیع می شود. او با اشاره به محتوای موجود در بسته ها خاطر نشان کرد: در این بسته ها برای مقطع ابتدایی اقلامی نظیر کیف، جامدادی، خطکش، مدادرنگی، مداد، پاک کن، تراش، دفتر نقاشی و دفتر مشق و برای مقطع متوسطه اقلامی از قبیل کیف، جامدادی، خطکش، خودکار و دفتر قرار داده شده است. ارزش ریالی ۲۵۰ هزار بسته نوشت افزار ۱۰۰ میلیارد تومان است.

۲۱ هزار هکتار

فراجا| فرمانده یگان های انتظامی و حفاظتی فراجا از زرف تصرف بیش از ۲۱ هزار و ۳۹۷ هکتار اراضی ملی و بازرگشت آن به بیت المال توسط یگان حفاظت منابع طبیعی و آبخیزداری در پنج ماه نخست امسال خبر داد. سردار رضا بنی اسدی فر اظهار کرد: از ابتدای فروردین تا پایان مردادماه امسال، در راستای صیانت از اراضی ملی، ۱۲ هزار و ۹۵۹ فقره پرونده قضایی تشکیل شد، در همین ارتباط ۲ هزار و ۹۹۵ نفر از مجرمان، متعرضان و زمین خواران دستگیر و با تکمیل پرونده به مقام قضایی تحویل داده شدند. همچنین هزار و ۷۳۳ دستگاه خودرو و ۳۶۸ دستگاه انواع تجهیزات قطع و تبدیل چوب توقیف شد. وی افزود: در این مدت با رشد ۱۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل، بر اساس تبصره یک ماده ۵۵ قانون حفاظت از جنگل ها و مراتع، از تصرف ۲ هزار و ۱۸۳ هکتار اراضی ملی پیشگیری و رفع تصرف شد. در حوزه تخریب و تصرف اراضی ملی شاهد کاهش ۱۹ درصدی نسبت به پنج ماهه نخست سال گذشته بوده ایم.